

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123206026
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123206026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX D., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 150 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % vychádzajúc pri výpočte trov konania z prisúdenej istiny, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 20.06.2023 domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 176 eur a náhrady trov konania.
2. V žalobe uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7Csp/9/2022 bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v celom rozsahu úspešná. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Csp/9/2022 zo dňa 06.06.2022 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/35/2022 zo dňa 15.11.2022 súd určil, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. 802001406 zo dňa 30.8.2012, je bezúročný a bez poplatkov, žalovanému uložil povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 576 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 576 eur odo dňa 29.01.2022 do zaplataenia a určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. 802001406 zo dňa 30.08.2012, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru – bod 10) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvou podmienkou. Ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie si uplatňuje vo vzťahu k určeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vo výške 300 eur, vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu vo výške 576 eur, t.j. vo výške, o ktorú sa žalovaný na jej úkor obohatil a vo vzťahu k jednej neprijateľnej zmluvnej podmienke vo výške 300 eur.
3. Žalobkyňa ako dôkazy označila rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Csp/9/2022 zo dňa 06.06.2022 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/35/2022 zo dňa 15.11.2022.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť. Namietal, že nárok je nedôvodný, čo do výšky neprimeraný a jedná sa o zjavné zneužitie práva.

5. Súd na prejednanie sporu nariadil pojednávanie na deň 24.11.2023, na ktorom žalobkyňa zotrvala na podanej žalobe. Právny zástupca žalovaného svoju neúčasť riadne a včas ospravedlnil, preto súd pojednával v jeho neprítomnosti.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a výsluchom žalobkyne a zistil tento skutkový stav:

7. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 7Csp/9/2022 - 68 zo dňa 06.06.2022 určil, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. 802001406 zo dňa 30.8.2012 je bezúročný a bez poplatkov, žalovanému uložil povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 576 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 576 eur odo dňa 29.01.2022 do zaplatenia a určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. 802001406 zo dňa 30.08.2012 uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru – bod 10) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvou podmienkou. Žalobkyni priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Z odôvodnenia rozsudku okrem iného vyplýva, že dňa 30.08.2012 bola medzi žalobkyňou ako spotrebiteľkou a žalovaným ako veriteľom podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 600 eur, ktorý sa zaviazala splácať v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 98 eur za poplatok 576 eur. Súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa charakter spotrebiteľskej zmluvy. Súd ex offio túto zmluvu podrobil súdnej kontrole, či spĺňa zákonom obligatórne náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Súd bol toho názoru, že v zmluve absentuje roková sadzba podľa § 9 ods. 2 písm. i), RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. j), ako aj priemerná RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. y) Zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy, čím je potrebné považovať tento úver za bezúročný a bezpoplatkový podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona č. 129/2010 Z.z. a to pre absenciu týchto obligatórnych náležitostí s ktorými zákonodarca spojil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. V zmluve rovnako absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) Zákona č. 129/2010 Z.z. a to doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, pokiaľ ide o náležitosť zmluvy druh úveru s touto argumentáciou žalobkyne sa súd nestotožnil. Súd citoval právne závery vyplývajúce z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp 52/2021 zo dňa 29.03.2022 vydaného v obdobnej veci žalovaného: „Odvolací súd konštatuje, že údaj o úrokovej sadzbe podľa § 9 ods. 2 písm. i) Zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy absentuje. Jej výšku je možné vyvodiť z výšky poplatku uvedeného v zmluve a počtu splátok v spojení s bodom 11. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, čo spôsobuje neprehľadnosť a spotrebiteľovi de facto znemožňuje získať zrozumiteľné, náležité informácie o základných podmienkach zmluvného vzťahu, do ktorého vstupuje. Ide o esenciálnu náležitosť zmluvy o úvere, ktorá musí byť uvedená priamo v zmluve. V zmluve nie je uvedený ani údaj o RPMN a ani priemernej RPMN, ktoré sú v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) a y) Zákona o spotrebiteľských úveroch taktiež obligatórnou náležitosťou zmluvy o úvere. Keďže v zmluve absentuje úrok, údaj o RPMN a údaj o priemernej RPMN, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a) Zákona č. 129/2010 Z.z.).“ S poukazom na prijatý právny záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, súd tomuto žalobnému petitu v celom rozsahu vyhovel. Zároveň zaviazal žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie, keďže z poskytnutého úveru vo výške 600 eur zaplatila žalovanému sumu podľa potvrdenia 1 176 eur, ktorú žalovaný nespochybnil, nenamietal a zároveň nevzniesol námietku premlčania. Sumu 576 eur tak súd žalovaného zaviazal žalobkyni zaplatiť. Úrok z omeškania bol súdom priznaný v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému. Pokiaľ ide o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, v tomto súd v celom rozsahu odkázal na právoplatný rozsudok OS Prešov sp. zn. 11C/42/2012 zo dňa 13.09.2013, potvrdený rozhodnutím KS v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013 zo dňa 21.08.2014. O rovnakej zmluvnej podmienke jej neprijateľnosti rozhodol napr. KS v Prešove sp. zn. 3Co/12/2021 zo dňa 15.07.2021, 17CoCsp/20/2021 zo dňa 29.09.2021 z ktorého vyplýva: „V predmetom prípade dojednanie o poplatku bolo žalovaným v zmluve predformulované, žalobca nemohol znenie tejto podmienky

ovplyvniť. Zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru tak nebola o spotrebiteľom individuálne dohodnutá, preto podlieha prieskumu Občianskeho zákonníka § 53 ods. 1 ako uviedol prvoinštančný súd dojednanie poplatku za bližšie úkony nešpecifikované, je vágnym ustanovením a neúmerne vysokým. Vzhľadom na to, že niet dôkazu, aby žalobca bol s touto podmienkou riadne oboznámený, poplatok nie je špecifikovaný, nie je uvedené aké náklady mal žalovaný s vypracovaním a uzatvorením zmluvy, aké mal náklady na administratívu, je tento poplatok neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“

9. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 5CoCsp/35/2022-176 zo dňa 15.11.2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Uviedol, že v zhode so súdom prvej inštancie nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným j vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa odvolacieho súdu poplatok za poskytnutie úveru je neprijateľnou a teda aj neplatnou zmluvnou podmienkou v dôsledku čoho žalovaný nemal právny nárok na požadovanie jeho zaplatenia od žalobkyne. Neprijateľnosť poplatku za poskytnutie úveru videl odvolací súd predovšetkým v spôsobe jeho dojednaní, pretože poplatok za poskytnutie úveru bol neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Teda bol v zmluve predformulovaný a žalobkyňa ako spotrebiteľka ak chcela zmluvu uzatvoriť, musela ju prijať ako celok. Z uvedeného dôvodu tak absentuje individuálnosť jeho dojednaní. Rovnako je tento poplatok neprijateľný aj z dôvodu jeho neurčitosti. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalovaný ani v podanom odvolaní bližšie nešpecifikoval, ké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 576 eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ by mal zaplatiť odmenu v podobe úrokov. Odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že údaje o úrokovej sadzbe napriek zneniu ust. § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy v zmluve absentuje. V zmluve nie je uvedený ani údaj o RPMN ani priemernej RPMN, ktoré sú v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ a y/ taktiež obligatárnou náležitosťou zmluvy o úvere. Preto súd prvej inštancie správne konštatoval, že je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a správne tiež zaviazat žalovaného zaplatiť žalobkyňi 576 eur ako bezdôvodné obohatenie.

10. Rozsudok č. k. 7Csp/9/2022 - 68 zo dňa 06.06.2022 nadobudol právoplatnosť v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu dňa 20.12.2022.

11. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že by sa chcela odvdáčiť ľuďom, ktorí jej pomohli. Potvrdila, že žalovaný jej sumu priznaného bezdôvodného obohatenia vyplatil.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované

voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Podľa § 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie spotrebiteľovi

a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,

b) upierať práva podľa § 3.

18. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa (napr. Zákon o ochrane spotrebiteľa, Zákon o spotrebiteľských úveroch, Zákon o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

19. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie sp. zn. 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo sp. zn. 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

20. V súlade s princípom právnej istoty upraveným v článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie preto rešpektuje uvedené právne závery vyšších súdnych autorít a plne na nich odkazuje.

21. S poukazom na tieto závery, keďže je nepochybné, vychádzajúc z právoplatného rozsudku vo veci sp. zn. 7Csp/9/2022, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov, pričom žalovanému bola uložená povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie a zmluva súčasne obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku, čím boli porušené práva žalobkyne ako spotrebiteľa v zmysle Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch, je základ nároku na primerané finančné zadostučinenie daný.

22. Súd mal na základe zisteného skutkového stavu s poukazom na právnu úpravu primeraného finančného zadostučinenia za to, že dikcia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa bola naplnená tým, že žalobkyňa ako spotrebiteľka bola úspešná v predchádzajúcom konaní o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia, teda na súde úspešne uplatnila porušenie práv alebo povinností ustanovených Občianskym zákonníkom a Zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto má právo na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za toto porušenie práv spotrebiteľov, resp. povinností dodávateľa zodpovedá. Súd pritom zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takáto podmienka nevyplýva zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

23. Zmyslom primeraného finančného zadostučinenia je jednak satisfakčná funkcia, tá sa však týka len konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadostučinenie priznané v relatívnej podobe. Okrem toho má primerané finančné zadostučinenie aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od používania neprijateľných zmluvných podmienok či používania zmlúv neobsahujúcich zákonom predpísané náležitosti. Napokon existuje tu sankčná funkcia primeraného finančného zadostučinenia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, keďže ako ukazuje už niekoľkoročná súdna prax,

vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné a teda za neplatné, prípadne konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi (ide de facto o morálne odsúdenie), javí sa byť nedostatočným. Nemožno zabúdať na to, že bol to práve žalovaný, kto sa dopustil konania v rozpore so zákonom.

24. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia súd berie do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadňuje aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva, a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pritom na to, že aj vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvné podmienky v neprijateľnom znení. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje doplnkovú ochranu spotrebiteľa, ktorú z explicitného znenia zákona nemožno stotožňovať s úspešne uplatneným právom (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/114/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/179/2018 zo dňa 31.01.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/115/2018 zo dňa 29.01.2019)

25. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/92/2021 zo dňa 30.6.2022 vyplýva, že na priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o prístupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

26. Významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Ako bolo už vyššie uvedené, porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. V tomto prípade relevantné bolo len porušenie povinností zo strany dodávateľa, ktoré súd vyhodnotil v priamej súvislosti s určením bezúročnosti úveru v dôsledku nedostatku obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo malo za následok povinnosť žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie žalobkyni a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

27. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snád ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinností dôjde. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv (viď. napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoCsp/9/2022).

28. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyně ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobkyně na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel, avšak iba sčasti. V danom prípade súd považoval za spravodlivé priznať finančné zadosťučinenie vo výške 150 eur, ktoré je primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyně a ktoré zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi primeranú satisfakciu a súčasne pôsobí dostatočne odradzujúco pre žalovaného, ktorého má „motivovať“ k tomu, aby sa v budúcnosti vyhol predkladaniu vadných zmlúv spotrebiteľom. V konaní bolo nepochybne preukázané, že zmluva predložená žalobkyni neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň obsahovala zmluvnú podmienku, ktorú súd vyhlásil za neprijateľnú. Žalobkyňa netvrdila a nepreukázala, že konanie žalovaného malo negatívne dôsledky na vznik jeho nepriaznivej majetkovej ako aj sociálnej

situácie v konkrétnom čase, súd prvej inštancie s poukazom na okolnosti uvedeného prípadu považoval za primeranú výšku primeraného zadostučinenia 150 eur (100 eur za určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy spolu bezdôvodným obohatením, keďže výrok o povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie nadväzuje práve na posúdenie bezúročnosti úveru a 50 eur za určenie jednej neprijateľnosti zmluvnej podmienky).

29. Podľa čl. 3 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoliavať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

30. Podľa čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

31. Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

32. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Súd priznal žalobkyni náhradu trov konania v plnej výške napriek tomu, že jej nepriznal ňou požadovanú sumu primeraného finančného zadostučinenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. Základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa pritom vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia (obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017 zo dňa 05.05.2017). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).